

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ ÁRURAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET HIVATALOS KÖZI ÖNYE.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 6 korona.
Fél évre... .. 4 „
Negyedévre... .. 2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felölős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., a
hová a lap szellemi részére vonatkozó,
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 83-13.

A testületi hivatalos órák délután 5 órától 7 óráig tartatnak.

Felhívás.

A magyarországi borbélyok és fodrászok augusztus hó 21, 22 és 23-án tartják III-ik országos kongresszusukat Aradon.

Az előkészítő-bizottság serényen dolgozik a napirend összeállításán.

Szaktánkban óriási a sérelem. Halomra gyültek a bajok, melyek rendezésre szorulnak.

Néma gyermeknek az anyja sem érti meg a szavát. Kell, hogy mi is felemeljük tiltakozó szavunkat. Kérünk kell, ha azt akarjuk, hogy adjanak.

Szaktánk iránti tisztelet megköveteli azt, hogy ezen kongresszuson mentől többen részt vegyünk s az élet tapasztalataink nyomán, mentől helyesebb határozatokat hozzunk.

A kongresszuson nem szabad a szélsőségbe menni. Szem előtt kell tartanunk a kivihetőség lehetőségét is.

Merész illúziók és törvényt romboló és alkotó vágyak, ne sajátítsák ki az időt. Áldozzuk a kongresszus idejét a produktív munkára s minden tényünk-nél irányadó legyen az, hogy az kivihető-e?

Ily értelemben szeretném a kongresszus megtartását. Erősen hiszem, hogy így is lesz.

Azért szeretettel fordulok az országban élő összes szaktársaimhoz, hogy mentől többen vegyenek részt ezen a kongresszuson.

A fővárosi kollégáimat pedig különösen kérem, hogy akinek csak ideje engedi, mentől számosabban

jelenjenek meg. Igazoljuk ezzel azt, hogy mi a vidékkel együtt érezzük, egy testvérnek hisszük magunkat. Ami iparunk bajai bennünket épen oly érzékenyen érintenek, mint a vidéki tiszteletreméltó kollégáinkat.

Mi a fővárosban küzdünk nagy keservesen a mindennapi kenyérért, ők a vidéken. A baj az, hogy küzdeni kell s csak máról-holnapra vagyunk biztosítva. Iparunk és közös egyéni érdekeink az, hogy szaktánkat megmentjük a kontárok s minden különöcök által ellepett mótelyektől s magunk és családunk jövőjét biztosítsuk. Azért egyesült erővel kell lépésről-lépésre tért hóditanunk. Ha összetartunk, reményünk lehet a győzelemre, ha széthuzunk, biztos a bukás.

Ettől óvjuk meg szaktánkat és önmagunkat.

Ismételten felkérem a fővárosi kollégáimat, hogy mentől többen vegyenek részt a kongresszuson. Ebbeli szándékukat akár írásban, akár szóban megtehetik a testület irodájában. Az anyagi áldozat kevés, annál több lesz az erkölcsi siker.

Ha magunkról és szaktánkról van szó, mint egy sziv, egy lélek lépünk sorompóba s mutassuk meg, hogy saját ügyeinkért lelkesedni tudunk.

Mentől többek viszontlására a kongresszuson!

Szaktársi üdvözléssel

Müller Károly

test. elnök.

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktárszövetkezet igazgatósága tisztelettel értesíti a t. szaktársakat, hogy a szövetkezet f. évi június 1-én megkezdte a fodrász-üzleti berendezések és felszerelvények építését, épít egyszerű és a legelegánsabb kivitelben, készpénzfizetés mellett és részletfizetésre is. Különösen felhívjuk a szaktársak figyelmét a saját illatszergyárunk által készített „Turul” borotváló szappanunkra. Szövetkezetünk gyára kiváló jó Bay-rumot hozott forgalomba, ára literenként 2 korona. K r e p p a legjobb minőségű árai: Osztrák, kilója 7.80, belga 8. —, angol 12. — korona.

Magunk ügyeiről.

Midőn néhány hó előtt egy felhívást kaptam a „Fodrászok Lapjára” való előfizetésre, meglepett és örvendve gondoltam arra, hogy végre nekünk is lesz egy komoly lapunk. Itt egy kis szünetet kell tartanom. Ismertem, de csak a régi időkben a „Fodrász Ujságot”, itt a Fodrász Ujság mai szerkesztőjétől bocsánatot kérek, de a 15 év előtti Fodrász Ujság bizony nem állott a mai színvonalon és akkor még igen sok kívánni valót hagyott maga után.

Miután én a mai fővárosi szaklapot nem ismertem, örvendtem a hirnek, hogy ime egy új és talán szakmánkkal bővebben foglalkozó szaklapot fogunk a vidéki szaklapban kapni és ime, két kellemes meglepetésben részesülök egyszerre! Előfizetek a Fodrászok Lapjára és olvasom belőle, hogy van egy fogyasztási szövetségünk a fővárosban. Saját érdekem szem előtt tartásával, a szövetség tagjai közé belépek és kapom a fővárosi „Fodrász Ujságot”. És itt a kettős meglepetés! Ugy a König ur szerkesztésében megjelenő Vásárhelyi vidéki szaklap, valamint a fővárosi szaklap, tudatában a fontos misszióknak, amit teljesít, komoly és igazán szakbeli dolgokkal foglalkozik.

Miután azonban a világon minden fénynek árnya van, sajnos tapasztalom, hogy mindkét lap egy és ugyanazon dolgot különállóan akarja megcsinálni. Míg Budapesten már nemcsak fennáll, de — hála a megteremtőnek — előnyösen működik is egy Országos borbély- és fodrász áruraktár és hitelszövetség, addig a vidéki szaklap tervbe vesz és határozottan meg akar alakítani egy vidéki Borbély- és fodrász áruraktárt! Kérem, mint fodrász és mint megfigyelő ember is, ha már fennáll, sőt előnyösen működik is egy Országos szövetség, miért kell egy vidéki áruraktár is? Mi különbség lehet a kettő között?

Véleményem szerint legfeljebb csak annyi, hogy a vidéki áruraktár talán Aradon, talán máshol lesz, de több előnyt nem adhat, meg jobb árut sem; mert én, ki pár hó óta vagyok tagja, örömmel tapasztalom, hogy a szövetségnek ugy árai, valamint áruai minden más cég által adott áruval megállják a versenyt és mint jó hazafi afeletti örömmel is kifejezést adok itt, hogy a szövetség leginkább hazai árukat hoz forgalomba és csak azért vannak külföldi áruai is, hogy minden kívánságot kielégíthessen.

Fontosabb az áruraktár létesítésénél a tervbe vett Nyugdíj- és temetkezési-egyesület megalkotása, míg a Fodrászok Lapja még csak az alapszabályterveket akarja az aradi kongresszus elé terjeszteni, addig a budapesti szaktársak már kész alapszabályokat küldenek az összes szaktársaknak, kérve az egyesületbe való belépésüket és hiszem, hogy mire e jelen sorok napvilágot látnak, már kevés kivétellel minden jobb gondolkozású szaktársam tagja lesz az Országos borbély- és fodrász rokkant-nyugdíj- és temetkezési-egyesületnek, annál is inkább, mert az említett egyesületnél a bevásárlás után vonják le a nyugdíj-alapot, aminél már előnyösebb feltételt egyetlen szaktárs sem kívánhat magának.

Kérve-kérem, miért kell nekünk egy más áruraktár? Miért kell egy más nyugdíjintézmény? Hiszen példa rá a nyomdászok országos nyugdíjegyeselete, az egyetlen iparos nyugdíjintézmény, ami az országban van, hogy együttes jóakarattal milyen hatalmas munkát és mekkora jó cselekedetet lehet végezni embertársainkért.

Már most csak az a kérdés, hogy a kongresszus által alapítandó nyugdíj-intézmény milyen alapon készülne el, illetve milyen idő múlva adná a kérdéses nyugdíjat és milyen alapon, illetve befizetések után?

Én nem tudom ugyan, de hogy két hasonló intézményt lehessen egy országban alapítani, bajosan hiszem. De ha lehetne is, más nevek alatt. Részemről azt tartom, hogy egy már meglévő és előnyös intézményt semmiféle egyéni szempontnak feláldozni nem szabad: még akkor sem, ha egy újabb intézmény több előnyt tudna adni, mint a már meglévő, mert először meghasonlást szülne a szaktársak között, másodsor pedig kiszámíthatatlan időre elválasztaná a fővárosi szaktársakat a vidékiektől és végre mi mégis egy hazafi vagyunk és kár volna francia módon csinálni dolgainkat, hol Páris egy külön ország Franciaországban.

Még akkor is, ha a kongresszus megalapítaná a maga nyugdíj-egyesületét, még abban az esetben is hajlandó vagyok hinni, hogy szaktársaink inkább a már meglévő és érdekeiket kellőleg biztosító intézményeket veszik pártfogásuk alá, hogysen egy újabb hasonló intézménnyel a meglévőt tönkre tegyék.

Tegyük félre szaktárs urak a jelen esetben az önérdetet és ne akarjunk mi vidékiek fővárosi szaktársainknál okosabbak lenni. Örüljünk a jó kész munkának, mondjuk egy szívvél, lélekkel, hogy a már meglévő intézmények megteremtői örökre halhatatlannították neveiket, nemcsak a fodrászok és azok családjainak kebelében, hanem a történelemben is és hogy «Isten áldása legyen műveiken!»

Miután pedig az aradi kongresszusra minden szaktársnak joga van indítványt tenni, a magam részéről indítványozom, hogy a kongresszus teljes egészében fogadja el ugy az Országos borbély- és fodrász áruraktár és hitelszövetség, valamint a Magyarországi borbélyok- és fodrászok szakipari munkaközvetítő rokkant-nyugdíj- és temetkezési-egyesületének alapszabályait és mondja ki határozatban, hogy más ilyenmű intézményt nem létesít.

Hiszem, hogy a főváros éppen ugy, sőt jobban elláthatja a vidéket alapszabályai értelmében, mint egy csak vidéki szövetség: sőt jobban, mert ha több lesz a tagja, több lesz a biztosíték arra nézve is, hogy minden kívánságot kielégíthet.

Mindezek megfontolását kérem ugy az egyes szaktárs uraktól, mint a kongresszus előkészítő-bizottságtól és legfőképpen a kongresszustól magától.

Hidalmás, 1911. jun. hó.

Cseke Sándor
uri és női fodrász.

Hol is az igazság!

Mielőtt megkezdették volna a munkát, már is összekapnak, osztoszkodnak a dicsőségen perelkednek a hatalomért, de hol a dicsőség, hatalom és melyik részén van az igazság? Szomorúan azt kell tapasztalnom, hogy a magyar betegség a mi iparunknál is felütötte a fejét meg a perlekedés és személyeskedés, és hogy nem az összérdek hanem az önérdetet tolják előtérbe. Nincs is köztünk oly férfi, aki iparunknak az érdekét önzetlenül szolgálná, a kiben volna annyi bátorság, hogy a mi iparunknak zászlaját kezébe venné a melyre az önzetlen munka és tiszta akarat van írva, nincsen e olyan férfi, aki kész munka és tiszta lélekkel az élünkre állana hogy becsület vigyen ki és jó létet biztosítson számunkra, — nincs és egyelőre nem is lesz. Ha akad mégis köztünk egy néhány aki önzetlenül dolgozik, az rögtön ki van téve a gunynak és meggyanusításnak, — kinek volna hát kedve dolgozni a közért — ha egyszer rakad is, nincs érte semmi hála. Szinte megdöbbentő az a dolog a mi most mutatkozik az iparágunknál a melyet sohase lehetett más iparágnál tapasztalni, különösen

a fodrászoknál van. Tény, hogy nagyon távol állunk a többi kulturállamokban elő szaktársaktól úgy iparunk fejlesztésében, mint a szervezkedésben. És mi történik most Aradon? Megtartjuk a kongresszust, száz számra vannak az indítványok, a mi egy cseppet sem baj, de már az igen is nagy baj, hogy a budapesti szaktárs a vidékivel vagy a vidéki a budapestivel összekapnak még a kongresszus előtt, és pedig azon, a mi még nem is létezik és a mi nagyon soká fog létesülni, sőt nem csak, hogy hajba kapnak azért, hanem még személyi térre is átvizik. Hát csak rajta folytassák csak azon a hangon kapjanak hajba és czivakodjanak a felett, hogy kié az elsőbbség és dicsőség. Az elsőbbség és dicsőség a pamtagon hever guzba van kötve és vár felszabadításra. Önök tisztelt szaktársak kik részt vettek már a fodrász ügyek elintézésében, ha nem ösmerik még eléggé a fodrászoknak ezt a nagy közömbösségét a mit egymás iránt érezünk; nem ösmerik ezt a tehetetlen életünket és azt a gyűlöletet, a mit egymás iránt táplálunk, akkor jöjjenek le Váradra, itt tanulhatnak nagyon sokat, itt két év alatt nem tehetett a szakosztály egyebet mint létesített tanoncz és továbbképző tanfolyamot (a mi az iparosoknak egy fillérbe se kerül, azt hiszem két évi működés után elég eredmény) és árszabály-rendezést. Az árszabályarra való volt, hogy azok az éhes hienák, akik buzdították a vezetőséget az alkotásra, hogy az alkalmas pillanatban leshelyükről előbujhatnak és reá vessék magukat betyármódra az áldozatukra; — a tanfolyam pedig jó volt arra, hogy a vezetőség még több dicsőséget ne érjen tehát széjjel kell robbantani a szakosztályt, mert elég volt a dicsőségből, az a személyi harc a mi minket átokként kísér a pusztulásba. Ugyan ez a jelenség mutatkozik most a kongresszus előtt is

Lázasan várjuk az egész országban a kongresszust, a mi annak a jele, hogy sok baj orvoslásra vár és sok alkotni való van, miért is arra intem minden szaktárust úgy a pesti, mint a vidékieket, ne vigyék a dolgot személyi térre és ne osztoskodjanak a verési dicsőségben, még mielőtt a csata el lenne döntve.

Hinni szeretném, hogy ez csak egy előcsatározás, a mely csatának az utókor fogja a dicsőpalmát és annak hasznát látni. Ne akarjanak a kezdő munkával egyszerre száz évi mulasztást pótolni és ha nagyobb sikerük nem is lesz minthogy csak egy lépéssel hozzák előbbre iparoktatásunkat, (a női fodrászatot ne tekintsék házi iparnak. kérjünk az ipartörvény reviziójánál a segéd és mestervizsgát, azzal sok minden változni fog) az lesz az első gyöngy a mi iparunkat ékesíteni fogja és az legyen a mi vezércsillagunk.

Ha minden fodrász a ki Aradra készül és tiszta szívből a köz érdekét képviselni akarja tegyen félre minden érdeket, ha valamennyien önzellenül szolgálnak és dolgoznak könnyű szerrel fognak boldogulni. De ha mindig előtérbe szorul a személyi érdek és becsvágy, akkor az minden mozgalmat megbénít és minden jó akaratot elkedvetlenít.

Nagyvárad, július hó.

Ramminger István
sz. o. elnöke.

Összetartásban rejlik az erő.

Ezen régi aranyigazságot azért tettem cikkem elejére, hogy jól meggondolva tisztelt szaktársaim (különösen a vidékiek) minél tömegesebben csatlakozzanak azon nemes és magasztos célhoz, mely édes mindnyájunknak közös érdeke.

A Budapesti Borbély Fodrász és Parókakészítő ipartestület dicséretet érdemlő vezetőségét illeti az érdem, mert ők tették meg az első lépést, hogy ezen nemes és mindnyájunkat

igen közlelő érdeklő ügy a megvalósulás stádiumába jutott, ők megtették kötelességüket, most rajtunk a sor, hogy mi is megmutassuk hogy tudunk lelkesedni, és ha kell, tudunk áldozatot hozni is. Tegyük mi meg tisztelt szaktársaim (különösen vidékiek) hogy minél többen iratkozzunk be, ez meg a mi dicsőségünk vidékieké lesz, hogy mi is tudunk lelkesedni nemes célokat szolgáló intézmény megvalósításánál.

Ne hagyjuk ismét nemtörődömséggel elaludni, mint azt máskor tenni szoktuk, hanem álljunk síkra mindannyian mert csak úgy leszünk erősekké és nagyokká, ha mindnyájan egygyek leszünk és vállvetve küzdünk és harcolunk szent ügyünk megvalósításáért „Összetartásban rejlik az erő”, igaz, ez úgy van, tartunk össze mi is és az lebengjen előttünk tisztelt szaktársaim, „hogy egy mindnyájáért és mindnyájan egyért”, mert csak úgy segít az Isten, ha mi is segítünk magunkon.

Azért hát ne késlekedjünk tovább, hanem álljunk ki a harc mezejére és vegye ki minden szaktárs a maga részét az által, hogy a kik tán vonakodnának belépni ezen magasztos egyesületbe, (mert hiszem hogy akadnak ilyenek is) azokat kapacitálni kell a belépésre, mert innét nem szabad hiányozni senkinek sem.

Mert sajnos de úgy van, de a mi iparunkban még mindig ellenségnek nézi egyik szaktárs a másikat.

Tegyük félre ezen egymás iránti gyűlöletet, legyünk egymáshoz igazi jó barátok, mert csak így lehet iparunkon is valamiképp segíteni, mert azt csak mi tudjuk vidéki szaktársak legjobban hogy mily csunya konkurrencia van a vidéken. Hisz oly nehéz a mai rossz üzletmenet mellett a megélés, hogy arra nem is szabad gondolni, hogy majd mikor kihull kezünk-ből a szerszám, akkorra egy kis tőkét gyűjthessünk magunknak, mert ezt a mai időben nem lehet. Hanem igenis a Rokkant, Nyugdíj és Temetkezési egyesületbe való belépés által megtudjuk magunknak szerezni az öreg napjainkra és hátramaratainknak nem kell a koldusbot, hanem kapjuk a nyugdíjat. — Ugye mily magasztos cél, és mily fenséges dolog, nem kérünk alamizsnát hanem követeljük azt, a mit megérdemeltünk azáltal, hogy fizettük a Rokkant és Nyugdíj alapot.

Fel tehát szaktársak, sorakozzunk a kibontott zászló alá minél tömegesebben, hogy szent ügyünkön áldás legyen.

Zalaszentgrót, július hó.

Kasza Gyula.

Iparunk legujabb statisztikai kimutatása Németországban.

A németországi ipartestületek, de különösen a munkásszervezetek régóta hathatósan követelik a birodalmi kormánytól, hogy bizonyos időszakonként az összes ipari üzemekről statisztikai kimutatást adjon ki. Teszik ezt a németországi ipartestületek azért, hogy az egyes testületek áttekintést nyerjenek az iparukban kialakuló konkurrenciális helyzetről, hogy aztán az adatokhoz képest az ipartörvénykeretén belül, vagy ha ez erre nem nyújt támogatást, az országos szövetségek hatáskörein belül a konkurrencia tulszaporodása ellen intézkedhessenek. A németországi ipari üzemek 1907-ben történt összeszámlálásról szóló statisztikai adatokat a német birodalmi kormány most adta közre. A kimutatásból iparunkra vonatkozólag a következő érdekes adatokat vesszük:

Iparunk főüzemeiben, beleértve a hajkereskedéseket is, 46.454 üzlettulajdonost számláltattak. Ezek között volt 5174 nőitulajdonos. E női önállók közül 4204 egyedül dolgozó üzlettulajdonos és nőifodrásznő volt. A többi 970 női önálló,

akik közül 755 1—2 segéd munkást, 181 3—4 segéd munkást, 29 5—10 segéd munkást és 5 10-nél több segéd munkást foglalkoztattak, legnagyobb része özvegyek, részben pedig férjeiknek neve helyett az ő nevükön ment az üzem. A 41.280 férfitulajdonos közül nem kevesebb, mint 15.682 egyedül dolgozó volt, ami az összeségnek 88%-át teszi ki. Sajnos, a statisztikai kimutatás nem ad felvilágosítást arról, hogy a többi önálló közül hány csak tanoncokkal vagy segítő családtagokkal, illetve hány üzem van olyan, melyeknek tulajdonosai nem mint egyedül dolgozóknak számláltattak, de alapjában véve mégis ilyenek. Arra sem taláunk feleletet a kimutatásban, hogy vajjon azokat az önállókat, akik szombatvasárnap kisegítő alkalmaznak, egyedül dolgozó mestereknek számláltatták-e vagy sem. Ha igen, akkor ez semmiesetre sem helyes eljárás, amennyiben a csak egy tanonccal is dolgozó önállókat sem számláltattak ezekhez. Ámde bármiképen is van, a „magamester“-ek száma mindenesetre megdöbbentő nagy.

Tulsúlyban vannak azok az üzemek, amelyekben csak 1—2 segédet alkalmaznak; ezek száma 22 160. Olyan üzemek, amelyekben 3—4 segéd munkást foglalkoztattak (ezekbe mindenkor bele vannak számítva a tanoncok és segítő családtagok) 3387-et számláltattak. Számláltattak továbbá 528 üzem 6—10 munkással, 40 üzem több mint 10 munkással és 3 üzem több mint 50 munkással. Az 1, 2 és 3 személyt foglalkoztató üzemekben tehát összesen 74.379 szaktársat számláltattak, ami az összeségnek kerek 80%-a. Iparunk, amennyiben csak személyes kiszolgálásra terjed ki, nagyüzemmé nem fejleszhető. Önkénytelenül felmerül tehát az a kérdés: az ipar érdekében nem-e volna helyesebb, ha kevesebb egyedül dolgozó és több 5—10, tisztességes jövedelemmel bíró segéd munkást foglalkoztató üzem létezne? Eltekintve az apró kiadásoktól, csupán házbérben horribilis összeg maradna a szakma körén belül.

A személyzet áll összesen 25.915 segéd és egyéb munkásból, továbbá 1425 segédnő és hajmunkásnőből (akik közül 164 férjes nők), 15.611 tanoncból és 234 tanulóleányból, valamint 787 férfi és 2289 női segítő családtagból. Ha a személyzetet tartó önállók közül mindegyik csak egyetlen egy segédet tartana, akkor csak 653 másodsegéd maradna fenn. A valóságban ugyan nagyobb a segédek száma, itt azonban azokat számíthatjuk, akik az összeszámlálás idejében tényleg munkában állottak. A segédek különben ekként oszlanak fel: a 3 személyt (beleértve a tulajdonost is) foglalkoztató üzemekre esik 18.746, a 4—5 segédet foglalkoztató üzemekre 5354, a 6—10 segédre foglalkoztató üzemekre 231 és a több mint 50 segédet foglalkoztató üzemekre 8—7 segéd.

A tanoncok száma nem mondható éppen nagy, a mennyiben az a segédek számának 60%-át teszi ki. Ha azonban meggondoljuk azon tény, hogy néhány esztendő lefolyása alatt ezekből is segédek, majd konkurrensok lesznek s ez a folyamat folyton ismétlődik, iparunk pedig nem termelő ipar, mely mindig újabb piacot nyithat magának, hanem terjeszkedésében csakis a lakosság szaporodásának az arányához korlátozva kell, hogy maradjon, úgy arra az eredményre kell jutnunk, hogy az ifjuidás sokkal gyorsabb tempóban halad előre, mint azt iparunk kívánatossá teszi. Feltűnő kicsiny azonban a tanoncok száma a női önállókéhoz hasonlítva, amennyiben 5174 női önállóval csak 234 fiutanonc áll szemben. Nagy baj, hogy a nők tanoncideje még ma sincs mindenütt rendezve. Legnagyobb részük úgynevezett „akadémiai“-ban nyeri kiképzését, melynek elvégzése után mint gyakornokok és fészülőnők szabaditják őket ennek a szeren-

csétlen iparnak. Jelenleg azon fáradoznak a német szaktársak, hogy véget vessenek ennek a tarthatatlan állapotnak. Ez annál könnyebben fog sikerülni, minél rövidebbre fogják szabni a nőitanoncok tanulóidejét. Az a 2289 egyén, akik segédkező családtag címen fel vannak véve a kimutatásban, azért nem szerepelnek, mint segédek, mert a megfelelő törvényes képzettségük nincsen meg, illetve tanoncidejük nem a törvényes formák között folyt le, a mely körülmény éppen a nőitanoncok tanulóidejének rendezetlenségének súlyos következménye. A nőknek iparunkba való folyton fokozódó betódulása e kérdés rendezését további halasztást nem tűrő ügygyé teszi s elintézése után ez a visszás állapot is rövidesen meg fog szünni.

Kor szerint 7747 segéd és tanonc fiatalok (16 éven aluli) volt, míg a felnőtt segédek száma 33.819. A tanoncok közül 14 éven aluli volt 264, sőt segéd is akadt ilyen 16. A női segéd és tanonc volt fiatalok 129.

A szakmával foglalkozók száma összesen 92 802. Ipari üzem volt 51.520, ezek közül 21.466 nyílt kereskedéssel, azaz olyanok, melyek illatszerek, toalett cikkek, dohányárúk, sőt gallér, kezelő, kalap, sétatokok, esernyők, folyóiratok, hirdapok, stb. elárulásával voltak egybekötve. A mi viszonyainkkal összehasonlítva feltűnő az, hogy az egész német birodalomban csak 82 üzletnek volt fióküzlete, 2 fiókja épenséggel csak 2 cégnek volt.

Az egyes kartársnak, ami a saját személyét illeti, ez a rengeteg számhalmaz mit sem ér, ellenben az összeségnek a szakstatisztikai kimutatás igen fontos összehasonlító kép a múlt és jelenről, mely betekintést enged a jövőbe is. A szakstatisztika alapját képezi egy helyes és nagyszabású iparpolitikának, valamint mértékzsinóru szolgál a mindenkor konkurenciális viszonyok reális elbírálására. Ebben az értelemben a rideg számok is kiváló figyelmet érdemelnek.

Deffert János.

Külföld.

Brünn. A morvaországi fodrász ipartestületek szövetsége a minap tartotta r. évi közgyűlését a csatlakozott ipartestületek igen nagy képviselője mellett. A terjedelmes évi jelentés egyhangulag tudomásul vétetett. Következett Pfersmann iparhá.óságt biztos felolvasása „Az ipari művelődésügy és a szakkiállítások és szaktanfolyamok értéke a fodrásziparban“ czímen. A tanulságos előadás általános tetszést aratott. Ugyancsak Pfersmannnak egy másik előadását „az emberbaráti és gazdasági szervezkedés a fodrász iparban“ szintén nagy figyelemmel halgatták. Sehierl szerkesztő (Wien) a „betegbiztosítás“ ról tartott előadása nagy határt keltett. A szövetség továbbá elhatározta, hogy az 1912-ben Münchenben tartandó II. nemzetközi kongresszuson képviseltetni fogja magát, valamint felszólítja tagjait, a kongresszus, a szakkiállításán vegyenek részt. Az iglauri ipartestületnek azon kérése, miszerint a szövetség az iglauri fodrászmesterek részére szaktanfolyamot engedélyezzen, a szövetség elhatározta, hogy a kérést teljesíteni fogja.

Teplitz-Schönau. A német-cseh fodrászmesterek országos szövetsége június 7—9-ig tartotta IX. rendes közgyűlését T. Schönauban. A csatlakozott fodrász ipartestületek által bejelentett 74 küldött közül 70 jelent meg. Tschajsek szövetségi elnök megnyitó beszéde után Husák polgármester üdvözölte a szövetség gyűlését, buzdítván a szaktársakat to-

vábbi példás összetartásra s rámutatott azokra az előnyökre melyeket a szövetség ennek folytán már is elért. Lackwey iparkamarai tanácsos, mint a kamara kiküldöttje biztosította a gyűlést, hogy a kamara örömmel kíséri a szövetség működését. Örömmel jelentheti a gyűlésnek, hogy a kamara szövetség kebelében három szaktanfolyam létesítését határozta el és pedig Aussigban, B. Leipában és Reichenbergben. Wolf a wien-i ipartestület és Miete a drezdai ipartestület nevében szólal fel. Elhatározta a gyűlés, hogy az alakítandó ausztriai országos központi szövetséghez csatlakozik. Hlavatsch előadása „a fodrásznők” ről élénk vitára adott okot. Wolf (Wien) elvben ellene van a házifodrásznők működésének és a magánképzésnek oly emberek által, akiknek ez eljárásra semmi joguk sincsen, mindazonáltal nem kívánja, hogy helyi illetőségű és rászorultak illetékesen mellékfoglalkozása ellen minden eljárás mellőztessék. Bruma kiküldött keményen kikel Wolf véleménye ellen, amennyiben a fésülők nagy számuknál fogva érzékeny kárt okoznak a képzett fodrásznak, amire semmi joguk sincsen. Diezi (Komotau) szintén ilyen értelemben szólal fel s a szövetség erélyes közbelépését sürgeti. Dr. Raab és dr. Zimmerhackel kerületi biztosok felvilágosítja a gyűlést, hogy itt törvényes eljárásnak helye van, mire a gyűlés a fodrásznők ellen eljárni kötelességévé tette.

HIREK.

Kongresszus. Az aradi kongresszust előkészítő-bizottság nevében Bányász Henrik, Zombori István Aradról és Köni Károly Marosvásárhelyről a napokban felkeresték a testület elnökségét és az Országos Áruaktár Szövetkezet vezetését, hogy a kongresszus rendezése körül felmerült félreértések ki-magyaráztassanak.

Kölesönös felvilágosítások után, a félreértések elsimultak, a mit jegyzőkönyvben megörökítettek.

Halász-estély. Benes Károly szaktársunk f. hó 4-dikén (kedden) IX., Soroksári ut 126. sz. a. lévő vendéglőjében *halászesztélyt* tart, melyre a szaktársakat tisztelettel meghívja.

Alapszabály tervezete az alapítandó

Magyarországi Borbélyok- és Fodrászok, Szakipari, Munkaközvetítő, Rokkant-nyugdíj és Temetkezési Egyesületének.

(Folytatás.)

43. §. Azon rendes tag, aki 40 éven át teljesítette tagsági kötelezettségeit, további fizetésre nem kötelezhető és a 47. §-ban meghatározott nyugdíjának azonnal élvezetében léphet.

44. §. Mindazon rokkant- és nyugdíjosztálybeli rendes tagok, akik 10 évig rendszeresen teljesítették a befizetéseket, 10 évnek eltelté után, vagyis rendes tagságuknak 11-ik évében rokkant- (nyugdíj-) igényeiknek érvényesítését, a jelen szabályok határozmányai értelmében való megszavazását követelhetik, ha az itt kitett 10 évnek betöltése után nem önmaguk által tudva és akarva előidézett testi vagy szellemi elgyengültség következtében a további — keresetforrásul szolgáló szakmabeli munkára tökéletesen képtelenné válnék a nem szakmabeli munkával foglalkozó tagoknál további keresetforrásul az a foglalkozás tekintendő, a melyben a tag nyugdíjigényének bejelentésekor foglalkozott, ezen munkaképtelenség az igazgatóság által kirendelendő két egyesületi orvos egybehangzó két bizonyítványával megerősítendő.

45. §. Azon esetben, ha az egyesület két orvosa eltérő véleményben van, a tag saját költségére a kerületi,

városi vagy körorvos véleményét is kikérheti. Ez esetben a munkaképtelenség megítélésénél azon orvosi bizonyítvány fog döntő hatással birni, melyhez véleményével a harmadik orvos csatlakozik.

46. §. Az igazgatóságnak és a központi választmánynak jogában áll egyes, saját hibáján és mulasztásán kívül nyomorba jutott rendes tagnak, ha a nyugdíjintézet iránt elvállalt tagsági kötelezettségének eleget többé nem tehet, ennek azonban legalább 3 éven át pontosan eleget tett, végkielégítésül egyszer s mindenkorra egy bizonyos, de az illető rendes tag összes (kamat nélkül számított) befizetéseinek 50 százalékát felül nem haladható segélyösszeget (a rendes bevételeiből) kiutalványozni, melylyel egyszermind az illető rendes tagnak tagsági minősége és joga végkép megszűnik.

Mindazon rokkant-nyugdíj osztálybeli rendes tagok, akik 10 évig rendszeresen teljesítették a befizetéseket és 65-ik életévüket betöltötték a 66-ik évben munkaképtelenségükre való tekintet nélkül, a tagsági díjak további fizetésének beszüntetése mellett a 48. §-ban megállapított nyugdíjösszegnek az élvezetében lépnek.

47. §. A rokkant-nyugdíjosztálybeli azon rendes tagok részére, akik 40 éven át teljesítették a 33. §-ban meghatározott kötelezettségeket, az I csoportban havi 25 korona, II. csoportban havi 50 korona, III. csoportban havi 75 korona, a IV. csoportban havi 100 korona rokkant- és nyugdíjsegély állapítatik meg.

48. §. Tíz év elteltével bekövetkező rokkantság esetén a fenti összegek 70%-ka, a mely minden évben 1%-al emelkedik.

XVII. A tagok özvegyei és árvái.

49. §. 40 éves tagsági időt betöltött nyugdíjas férfi tagok özvegyei, ha az elhalt férjnek legalább 25 év óta törvényes neje volt és ha 13 éven aluli árvák nem maradtak hátra, a férj által élvezett nyugdíj összegnek 50%-át kapja élete fogytáig, vagy újabb férjhez menetelig.

50. §. Ha valamely férfitag után árvák nem maradnak hátra és özvegye 25 évig törvényes neje nem volt, özvegye egyszer s mindenkorra férjének befizetett, kamat nélkül számított, tagilletékének 30%-át kapja végkielégítésül. Ezen segély az özvegynek csak az esetben adatik meg, ha az elhalt férjnek legalább öt év óta törvényes neje volt.

51. §. Ha valamely nőtag után árvák nem maradnak hátra, a nőtag által élvezett nyugdíjjárandóság a férjre nem szállhat át, hanem az végleg megszűnik, ha pedig árvák maradnak hátra, akkor a nőtagot megillető nyugdíjjárandóság az árvák között a 52. §. határozmányai szerint osztandó fel.

52. §. Ha valamelyik férfitag után árvák maradnak hátra, a tagot megillető nyugdíj az ő halála után felosztatik az árvák között s azok a reájok eső részt neveltetési járulékképpen mindaddig élvezik, míg a fiuk a 13-ik, a leányok a 14-ik életévet be nem töltik.

(Folyt. köv.)

Üzleti hírek.

Üzletet nyitottak:

Kittelmann Ferenc, III., Vörösvári-ut 5.
Mészáros Henrik, III., Bécsi-ut 32.
Herceg Kálmán, IV., Magyar-utca 52.
Máté Imre, VI., Király-utca 98.
Domonkos József, VIII., Nap-utca 21.
Benes Károly, IX., Gubacsi-ut 46.

Üzletüket megszüntették:

Meaziner József IV., Ferencz József rkp. 19.
Gerbász Miklós, V., Sziget-utca 15.
Uzum Antal, VII., Aréna-ut 11.
Ózv. Bedey Nándorné, VII., Szövetség-u. 28/a.
Horváth János, IX., Ráday-u. 1.

Két teljesen új üvegre festett **fodrász oldal cégtábla** azonnal eladó. — Budafoki-ut 9. fodrásznál.

Igen jó **fodrász-üzlet**, belvárosban forgalmas utcában, betegség miatt eladó. — Bővebb értesítést ad Szidnay, VII., Csengery-utca 15.

Jómenetelű **fodrász-üzlet**, melyben állandóan 2 segéd dolgozik, tulajdonosa 8 éve bírja, klinikai kiszolgálással, férjhezmenés miatt olcsón eladó. — VIII., Kisfüvaros-u. 9.

Egy teljes **üzleti berendezés** igen jutányos árban eladó. — Cím: az ipartestületben, Szidnaynál.

Borbélyüzlet 240 kor. házbérrel, nagyforgalmu helyen, villamos vegállomásnál, azonnal bérbeadó. — Bővebbet: Erzsébetkirályné-ut 116.

Két **üzletberendezés** 4 lavourral, fiókos szekrény lavourral, fehér lamberia olcsón eladó. — Goldberger Hermann fodrász, Lipót-körut 15.

(8-1) **Eladó fodrász-üzlet.**

Egy jó forgalmu vidéki városban, amely 38.000 lakossal bír, fodrász-üzlet olcsó házbér mellett, 300 korona havi bevétel-
lel, 3 évi bolt-szerződéssel, megegyező föltételes árakkal azo-
nal eladó. — Értekezni lehet Árvay Istvánnál, Szatmár.

Fodrászsegéd 30 éves, nős, ki mindennemű hajmun-
kát végez, ajánlkozik jobb üzletbe. — Cím: Becker, VIII.,
Vig-utca 9. II. em., 19. ajtó.

Fodrász-üzlet igen jó forgalmu, olcsó lakbérrel, más
vállalat miatt eladó. — Cím megtudható: VI., Izabella-utca
69. a fodrásznál.

Jó karban lévő **kassza, mosdó** és **fiókos-szek-
rény** renoválás miatt olcsón eladó. Jeck Péter, Lónya-u. 18.

**Legolesobb
bevásárlási forrás!**

Fodrászati és cosmetikai cikkekben.

Nagy ujdonság arcviz Compozíció, mindenki házilag ké-
szíthet magának minden létező illatban arcvizet, 1 liter
készítéséhez 1 deka elegendő, ára 30 fillér.

Bay-Rum felülmulthatatlan prima
minőség literje ... 2.—
Bay-Rum felülmulthatatlan prima
minőség 1/2 literje ... 1.—
Bay-Rum felülmulthatatlan prima
minős. kis forma ü.-ben ... 32
Brillant. mind. illatb. 1/4 ko. 1.—
> nagy üveg ... 32
> közép > ... 24
> kis > ... 16

Asztalra való block-tartó csiszolt
üvegből drbja ... 60
Gyufatartó, velencei kristály-
tály-üvegből remek kivít. 1.—

Verseny bajuszkötő finom se-
lyemből drbja ... 24
Aszt. ovál fek. bajuszkéfe ... 30
Irlandi szarufés. kézi munk. ... 50

Bérlet fiókba való hajkefe da-
rabja ... 60

Fejtámla-papír drbja ... 16
Brillantín pomádé ibolya illat-
ban (tokban) ... 25
Fogkefe 12 féle kivít. drb. ... 30
Angol dupla fenő szíjj egy oldal
ssarvasbőr drbja ... 9.50
Aluminium fésű, mely sosem
lesz piszkos ... 1.—

Neverip gummi különlegesség tu-
czatja ... 1.20
Székpárna erős bőrvászonból,
gombokkal levarrva ... 3.—
Kézi fenő szíjj, bagaria bőr-
ből drbja ... 80
Engl-féle borotv. szappan ... 90
Belga fenőkövek prima kivitel-
ben, melyet 3 napi prób. adok.
Angol Latian Vegetál fejmosóv.
kitűnő illatban üvegje ... 1.20
Olasz lemosótálak fehér zománcz-
ból drbja ... 50

**A legcsekélyebb rendelést a legnagyobb készséggel
házhoz szállítok.**

Nagyrabecsült pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Winkler D. H.

Telefon 150—32.

Akácza-u. 5. sz.
Rákóczi-ut mellett.

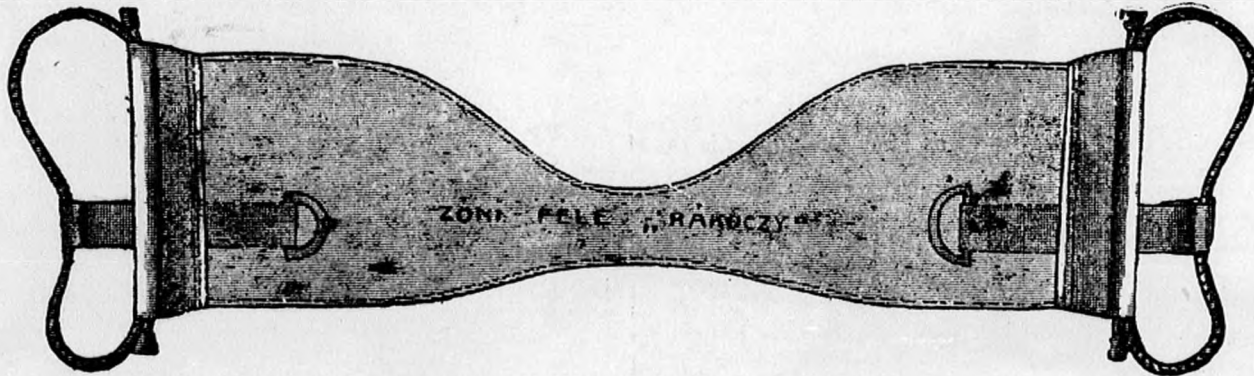
ZÓNI ANTAL URI FODRÁSZ ÉS BAJUSZKÖTŐ KÉSZITŐ

Telefon hívó szám

167—56.

Alapított

1896. évben

Telefon hívó szám

167—56.

Törvényesen

védjegyezve.

Értesítés!

Értesitem az igen tisztelt kartársaimat, hogy hivatalosan bejelentem a vezetőségnek, hogy a most megalakuló Országos Borbély- és Fodrász nyugdíj-alap javára én minden eladott tucat kötő után 4 fillért juttatok anélkül, hogy kartársaimnak külön kiadást képezne.

Kérem t. kartársaimat, hogy e törekvésemben hathatósan támogassanak és üzletükbe csakis

ZÓNI-féle bajuszkötőket vezessenek be.

Bajuszkötőimet mindenkor jó minőségű anyagból készítem, miről kartársaimat biztosítom, mert az a fő törekvésem, hogy jó anyagu bajuszkötőimmel kartársaimat állandó vevőimnek megnyerjem. Egyben értesitem a t. kartársaimat, hogy levelező-lap vagy telefon rendelésre is készséggel szállítok.

Csinos és szép kivitelű Reklámtáblák állnak a kartársaknak rendelkezésükre.

Maradok kartársi üdvözlettel

Zóni Antal első rangu saját készítményű bajuszkötő vállalata.

Budapest, VI., Lehel-utca 33. Aréna-uti oldalon.

Országos főraktárak Budapesten:

Országos Borbély- és Fodrász Áruraktár Takaré- és Hitelszövetkezet VII., Csengery-utca 15. Telefon 83—13. (Lásd árjegyzékét.)

Ángyan Béla fodrász műszerek berendezése és illatszerek raktára VII., József-körut 19. Telefon: 48—13. (Lásd árjegyzékét.)
Kapható: a többi fodrászati cikkek elárúsító kereskedőknél is,

(10—1)

A Szaktárs urak becses figyelmébe!

Ha Ön vendégének haja közt ilyen hajmolyette hiányokat fedez fel, használja Ön az általam feltalált „ALBA REGIN” gyógykivonatot. Kezeskedem a biztos sikerért. **Ára használati utasítással együtt 4 korona.** Több száz előismerő levél.

KORONAFI KÁROLY és FIA

csász. és kir. kamarai női és uri fodrászoknál (10—1)

SZÉKESFEHÉRVÁR.

Dr. Faragó Andor kir. törvényszéki hites vegyész által analizált és törvény által védett Pajor-féle „Dárius” a legjobbnak elismert szer **kéz, láb, hónalj és altest** izzadás ellen. Ára 60 fillér és 1 korona. Főraktárak Budapesten: Dankovszky István, Balassa és Tsa, Ángyán Béla, Gáspár Testv., Winkler D. H. és Glück Jenő cégeknél, valamint a készítőknél

Pajor Testvérek

illatszer-gyár és fodrászati áruk nagykereskedőknél

Budapest, Váci-körút 78. (Pesti Hirlap palota.) **Telefon 36-56.**

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó **unkák** pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Hol nyomatja bérlet-jegyeit?

A „FODRÁSZ UJSÁG”

kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden egyéb nyomtatványt is.

Altschüler E.

hajkereskedés

Budapest, VII. ker. Kisdiófa-utca 7. szám.

Miután utóbbi időben sokszor fordultak hozzám a fodrász urak a haj ára tekintetében, alábbiakban van szerencsém mérsékelt áraitam közölni.

Korona értékben.

Hossza ctm. ...	30	40	50	60	70	80
Chinai lehozott haj I. rendű dekánként	8	16	34	52	70	95
Francia haj I. rendű dekánként	26	45	65	85	1.20	1.75
Elsőrendű lehozott vágott haj dekánként	85	1.20	1.85	3.05	3.70	4.80
Fehér haj grammonként	18	24	30	40	50	60

Megjegyzem, hogy az összes fajták megfelelő legjobb minőségűek és tompára előkészítve vannak.

hajfonatok minden hosszúságban bámulatos olcsó árban.

Legjobb krepp kilója K 9.—, métetje 36 fill. Ezenkívül minden a hajszakmába vágó cikkel szolgálhatok.

Teljes tisztelettel

Altschüler E.

hajkereskedés.

Budapest, VII., Kisdiófa-utca 7. sz.

Bleha Ferencz

borotva műköszörüs

Budapest, VI., Váci-körút 27.

Ajánlom aczéláru raktáramat, és borotva műköszörüldémet a t. fodrász urak figyelmébe.

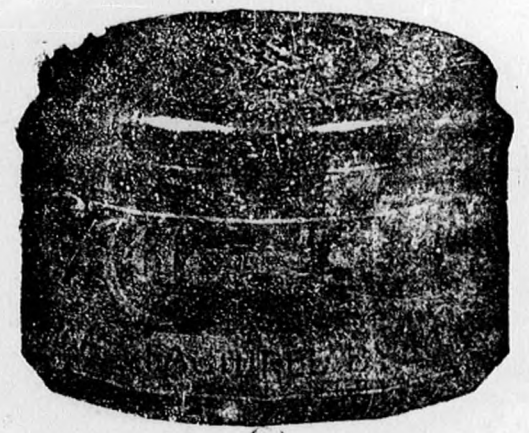
Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek.

Nagy tubus K 1—, kis tubus 70 fill.

1 kilo K 1.60

Üveg tégely 80 fill.

„ATLAS” borotváló krémet mutatóujjal kell a szakállra kenni, azaz csak megsimogatni és utána röktön meglepő könnyen borotvál; nincs oly kényes szakáll, mely borotválás közben kipaftanna, bármily soká és erősen is utána borotvál.

„ATLAS” borotváló krémmel való borotválás után mindenki a legnagyobb megelégedéssel fog az ön üzletéből távozni; gyors és kellemes borotválás, az arcra üdítő hatással van. Ki „ATLAS” borotváló krémmel borotvál, sok időt takarít meg és kellemes munkát végez.

Magyarország egyedüli nagybani elárúsítója:

WINKLER D. H.

Akácfa-utca 5. szám.
(Rákóczi-ut mellett.)

Telefon 150—32.

Több a főváros területén, legjobb helyen fekvő szőlővel és fával beültetett telek minden nagyságban, 10 percnnyire a villamos megálló-tól, jutányos áron és kedvező feltételek mellett eladó. — Bővebb értesítést ad:

Fromm János vendéglős
III. ker., Remetehegy 2093. helyr. sz.
Telefon 168—88.

10—3

Legjobb angol kreppet

szállítunk

9 kor. kilóját.

Legnagyobb raktár nyers és kidolgozott hajárukban.

Komáromy és Zakar

hölgyfodrászok.

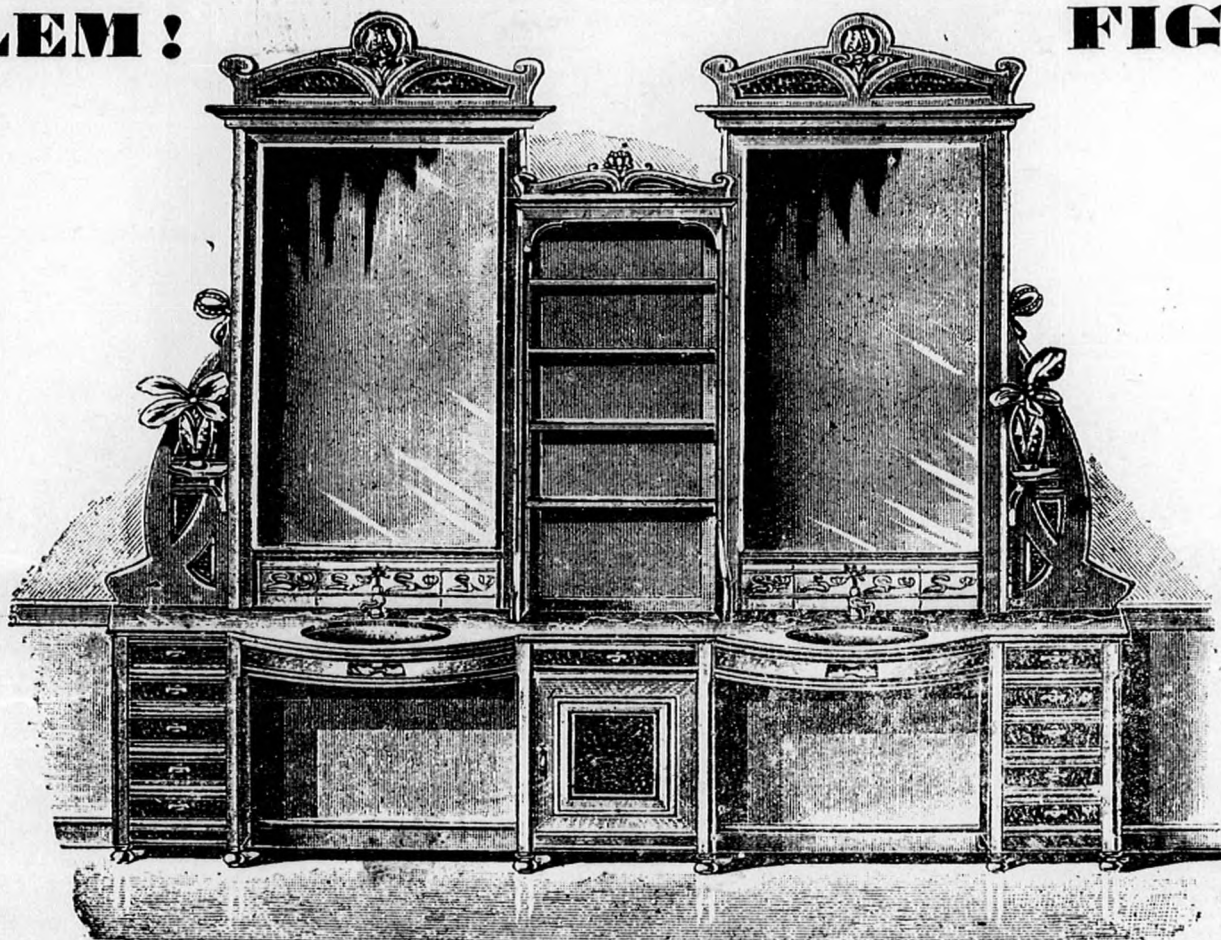
Budapest, VI. ker., Király-utca 36.

Telefon 153—29.

FIGYELEM!

Tisztelettel van szerencsém tudomásul adni, hogy nálam mindenféle **fodrászbutor** a legmodernebb kivitelben kaphatók. — Egybefutó asztalok 4, 3 és 2 részesek illatszerekre nyel.

Mosdók a legpraktikusabb beosztásokkal, bérlet fiókokkal és illatszerekre nyel. Sárga réz cséger, rud és hozzá való üveg, tányér minden nagyságban és kivitelben. Kívánatra rajz után készítek.

FIGYELEM!

Használt butorokat vagy egész üzlet berendezéseket veszek vagy ráfizetéssel újakkal becserelek. Tükrök közé való illatszerekre nyelket méret után 16 K-tól feljebb teljesen felszerelve készítek. — Jutányos áron elvállalom a gáz és vízvezeték behuzását.

Üveg cségeret raktáron tartok minden nagyságban.

Minden nálam vásárolt butorért 2 évi jótállást vállalok.

A raktáron lévő butorok vételkötelezettség nélkül rendelkezésükre áll a t. fodrász uraknak. Üzleti terveket, költségvetéseket és egyes butordarabról szóló rajzokkal díjmentesen szolgállok.

Nagyrabecsült pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

TELEFON: 150—32.

WINKLER D. H. Akácfa-utca 5. szám Rákóczi-ut mellet.

A most megjelent képes nagy árjegyzéket díjmentesen küldöm.

TELEFON:

TELEFON:

ZAORÁL JÁNOS
TÖRVÉNYES VÉDELT
BUDAPEST VII. BAROSS-UTCZA 1.

ALAPITTATOTT 1891 KITÜNTETETT PÁRIS 1900

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMELEL KITÜNTETETT
„SAJÁT GYÁRTMÁNY” JÓTÁLLÁSSAL.

ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŐLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.

GYÁRTELEP
UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.